

REFERAT Byrådet d. 29-04-2026

Mødedato Onsdag d. 29. april 2026 kl. 17:00

Mødested byråds

Mødedeltagere Jan Riber Jakobsen, Rasmus Elkjær Larsen, Erik Uldall Hansen, Signe Bekker Dhiman, Christian Panbo, Dorte Soll, Theis Kylling Hommeltoft, Dorrit Knudsen, Michael Christensen, Hans-Christian Gjerlevsen, Erwin Andresen, Kurt Asmussen, Thomas Andresen, Eivind Underbjerg Hansen, Søren Frederiksen, Carina Frost Davidsen, Claus Bruun Jørgensen, Rasmus Andresen, Susanne Provstgaard, Ida Smed, Arne Leyh Petersen, Lucas Lind, Simon Bødker Egholm, Kim Petersen Wandahl, Daniel Jensen, Leo Lund, Christian Mutwa Christensen, Teis Hedemand, Kim Andkjær Doberck, Jette Julius Kristiansen, Rasmus Juhl

Indholdsfortegnelse

Procedurespørgsmål.....	3
Godkendelse af dagsorden.....	4
Udpegning af op til fire byrådsmedlemmer, herunder borgmesteren, til den årlige mindehøjtidelighed.....	5
Forslag til ændring af Seniorrådets vedtægt.....	7
Godkendelse af strategi for Power-to-X og følgeeffekter 2026-2035.....	9
Godkendelse af kommunegaranti, lånoptagelse og huslejestigning for Kolstrup Boligforenings Afdeling 6.....	12
Godkendelse af Skema B for renoveringsprojekt i Aabenraa - Kolstrup Boligforening afdeling 6.....	14
Godkendelse af frigivelse af midler til biodiversitetsprojekter i budget 2026.....	17
Godkendelse af at en del af Hjelmrode optages som offentlig vej.....	19
Godkendelse af fredningsforslag for areal ved Kollund Østerskov.....	21
Lukket: LUKKET - Godkendelse af delingsaftale vedr. overdragelse af sundhedsopgaver til Region.....	24
Lukket: LUKKET - Ny brandstation i Tinglev.....	25
Lukket: LUKKET - Formanden orienterer.....	26
Underskriftsside.....	27

Punkt 92: Procedurespørgsmål

26/987

Indstilling

Byråds- og Direktionssekretariatet indstiller,

at Egon Madsen (A) indtræder som stedfortræder for Theis Kylling Hommeltoft (A).

Beslutning Byrådet den 29-04-2026

Godkendt.

Punkt 93: Godkendelse af dagsorden

26/987

Indstilling

Byråds- og Direktionssekretariatet indstiller,
at dagsorden godkendes.

Beslutning Byrådet den 29-04-2026

Godkendt.

Punkt 94: Udpegning af op til fire byrådsmedlemmer, herunder borgmesteren, til den årlige mindehøjtidelighed i Braine

25/9132

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at Byrådet for hvert år i funktionsperioden udpeger op til fire byrådsmedlemmer, herunder borgmesteren, der ledsager borgmesteren eller dennes stedfortræder som repræsentanter for Aabenraa Kommune i den årlige mindehøjtidelighed den 11. november i Braine. Stedfortræderen for borgmesteren er enten 1. eller 2. viceborgmester.

Der lægges også op til, at borgmesteren træffer beslutning om at udpege et andet byrådsmedlem, hvis der er afbud til en mindehøjtidelighed i givent år.

Baggrund

I byen Braine, der ligger en times kørsel nordøst for Paris, er der i 1924 etableret en sønderjysk kirkegård til minde om de faldne danske nordslesvigere, der under 1. verdenskrig gav deres liv for en sag, der ikke var deres og derigennem bragte det største offer for deres hjemstavn.

På kirkegården er der 79 krigergrave, der på symbolsk vis repræsenterer samtlige de godt 5.000 dansksindede nordslesvigere fra hele det sønderjyske område, som faldt i 1. verdenskrig.

Kirkegården bestyres og drives af Den Sønderjyske Fonds Mindelegat, som ledes af en bestyrelse på tre personer, der foruden borgmesteren i Haderslev Kommunes også består af et medlem udpeget af Haderslev Kommunalbestyrelse, og et medlem af den danske koloni i Paris.

Aabenraa Kommune bidrager årligt med 37.500 kr. til vedligeholdelse af kirkegården.

Hvert år den 11. november besøges denne kirkegård af repræsentanter fra Haderslev, Kolding, Sønderborg, Tønder, Vejen og Aabenraa Kommuner.

Værtskabet for besøget, der varer få dage, cirkulerer blandt de fire sønderjyske kommuner, og består primært i at holde tale ved mindehøjtideligheden den 11. november, og andre mindre opgaver i forbindelse med besøget.

Haderslev Kommune arrangerer den praktiske del af besøget og de enkelte kommuner beslutter selv, hvordan repræsentationen sammensættes.

I praksis deltager Aabenraa Kommune hvert år med op til fire skiftende byrådsmedlemmer, herunder borgmesteren eller dennes stedfortræder. Herudover deltager lejlighedsvist en embedsmand.

Ved forfald fra et byrådsmedlem foreslås, at borgmesteren træffer beslutning om at udpege et andet byrådsmedlem.

Sagen afgøres i

Byrådet.

Indstilling

Byråds- og Direktionssekretariatet indstiller,

at der udpeges op til fire byrådsmedlemmer, herunder borgmesteren, for hvert år i funktionsperioden, til at ledsage borgmesteren eller dennes stedfortræder til den årlige mindehøjtidelighed i Braine, og

at ved eventuelle afbud fra et byrådsmedlem træffer borgmesteren beslutning om at udpege et andet byrådsmedlem.

Beslutning Byrådet den 29-04-2026

Følgende udpeges:

2026: Ida Smed (Æ), Christian Mutwa Christensen (F) og Theis Kylling Hommeltoft (A).

2027: Kim Andkjær Dorberck (O), Kim Petersen Wandahl (C) og Søren Frederiksen (V).

2028: Simon Bødker Egholm (B), Lucas Lind (A) og Jette Julius Kristiansen (O).

2029: Leo Lund (C), Dorte Soll (A) og Rasmus Juhl (Æ).

Punkt 95: Forslag til ændring af Seniorrådets vedtægt

26/9114

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at Byrådet skal tage stilling til ændring af vedtægten for Seniorrådet.

Ifølge ældreloven skal Byrådet i samarbejde med Seniorrådet fastlægge de nærmere rammer for rådets virke, herunder vedtægter for rådet.

Seniorrådet har på deres møde den 16. marts 2026 godkendt ændringsforslag til rådets vedtægter. Protokoludskrift vedlægges som bilag 3.

Seniorrådets ændringsforslag

Seniorrådets forslag til ændret vedtægt vedlægges som bilag 1, mens ændringsforslag synligt er markeret i bilag 2.

De foreslåede ændringsforslag udgøres af:

- konsekvensrettelser som følge af ældrelovens ikrafttrædelse,
- konsekvensrettelser som følge af oprettelsen af Social- og Seniorudvalget og
- en sproglig præcisering af Seniorrådets rolle som observatør i alle kommunens bruger- og pårørenderåd, som besluttet af Social- og Seniorudvalget.

Ændringerne indeholder ikke indholdsmæssige ændringer af Seniorrådets vedtægter.

Lovgrundlag

Ældrelovens kapitel 10.

Sagen afgøres i

Byrådet.

Indstilling

Byråds- og Direktionssekretariatet indstiller,

at forslag til ændrede vedtægter for Seniorrådet godkendes med virkning fra den 1. maj 2026.

Beslutning Økonomiudvalget den 21-04-2026

Anbefales godkendt.

Beslutning Byrådet den 29-04-2026

Godkendt.

Bilag

Bilag 1 - Forslag til vedtægter for Seniorrådet i Aabenraa Kommune

Bilag 2 - Forslag til vedtægter for Seniorrådet i Aabenraa Kommune med synlige ændringsforslag

Bilag 3 - Beslutning Seniorrådet 16-03-2026

Punkt 96: Godkendelse af strategi for Power-to-X og følgeeffekter 2026-2035

26/9896

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at Aabenraa Kommunes strategi for Power-to-X og følgeeffekter 2026-2035 godkendes. Strategien blev præsenteret i hovedtræk på byrådstemamødet den 25. marts 2026, og den foreligger i en grafisk opsat version som vedlagt bilag.

Baggrund

Byrådsbeslutningen af 28. februar 2024 danner grundlaget for strategien. Den tager afsæt i notatet "Mere power til den grønne omstilling", som satte retning for grøn erhvervsudvikling. Effekterne af denne satsning begynder nu at tage form med tre yderligere PtX-anlæg samt to følgeprojekter i de tidlige planlægningsfaser og en byrådsbeslutning om en kommunal investering i udvikling af teknisk vand til PtX, datacentre og følgevirkninger på 20 mio. kr.

Der er desuden dialog med yderligere producenter af grønne brændsler og en række følgevirkninger, der kan anvende overskudsvarme fra PtX og datacentre til grøn produktion af fødevarer og biobaserede materialer - alle med gode synergier også til eksisterende sektorer. Der er aktuelt mere end 25 konkrete såkaldte "leads"; investorer, som ønsker at etablere energi- eller følgevirkninger i Aabenraa Kommune.

Strategien står derfor på "Mere power"-indsatsen, men videreudvikler mulighederne til en reel sektorkoblet og cirkulær industriklynge på tværs af nye og eksisterende sektorer, der sammenbinder ressourcestrømme og erhvervssektorer og sikrer ambitiøs grøn udvikling for alle - borgere, erhvervssektor samt miljø og klima.

Det centrale greb i strategien er sektorkobling mellem energisektoren, forsyningssektoren og nye produktionsvirkninger, og derved etablering af cirkulære ressourcestrømme, hvor spild bliver til nye råstoffer. Sektorkobling sammenbinder industri- og forsyningsanlæg ved hjælp af rørinfrastruktur og kalibreringsenheder, der muliggør, at spildressourcer som overskudsvarme bliver til ny energi, og at spildevand og overfladevand kan oprenses og bruges til i produktion eller til køling.

Strategi for Power-to-X og følgeeffekter 2026-2035

Strategien samler vision, mission og milepæle for udviklingen frem mod 2035. Visionen Aabenraa Circular beskriver udviklingen af en sektorkoblet industriklynge med cirkulær ressourceudnyttelse, hvor energi, vand og reststrømme anvendes på tværs af sektorer. Aabenraa Circular betegner dermed både den fremvoksende industriklynge, strategiens realiseringsmål, men også princippet, hvor der i al investeringsfremme, infrastrukturudvikling og arbejde med grøn erhvervsudvikling søges udnyttelse af eksisterende ressourcer, sammenbinding af sektorer og cirkularitet.

Strategien fungerer som et fælles grundlag for den videre udvikling og skal sikre, at udbygningen af PtX, infrastruktur og følgeerhverv sker koordineret og med fokus på samlet værdiskabelse for kommunen. Strategien sætter endvidere retning for den nationalt udpegede industripark i området ved Kassø transformestation, hvor cirkularitetsprincippet først vil tage fysisk form, og størstedelen af de mange projekter i dialog forventes placeret.

Strategien skal også fungere som kommunikation til omverdenen, herunder myndigheder og ikke mindst investorer, hvoraf en del er udenlandske. Det er også baggrunden for valget af betegnelsen Aabenraa Circular, som fungerer både på dansk og engelsk.

Strategiske milepæle og realisering

Strategien realiseres gennem tre overordnede milepæle:

- Etablering af teknisk vand
- Etablering af infrastruktur til sektorkobling
- Realisering af PtX-anlæg og følgeeffekter

Milepælene gennemføres i sammenhæng og skal sikre, at de nødvendige forudsætninger etableres i takt med, at investeringer og projekter realiseres. Hver milepæl indeholder delmål, der sætter retning for hvert spor og folder øvrige følgeeffekter ud, såsom etablering af relaterede uddannelser, tiltrækning af forskningsprojekter og anvendelse af udviklingen som spor til erhvervsturismevekst.

Mulighedsfelt og forventede effekter

Udbygningen af PtX og følgevirkninger forventes at medføre etablering af et betydeligt antal nye arbejdspladser i både anlægs- og driftsfaser samt øget aktivitet i lokale erhverv og følgeindustrier. Der vil endvidere være store synergier med landbrugssektoren, både med tiltrækning af pyrolyseanlæg til afgasset digestat fra biogasanlæg samt til spildevandsslam separat, og med behov for udnyttelse af biogen CO₂ fra landbruget til de grønne brændsler.

Udviklingen giver en kraftigt øget efterspørgsel på især faglært arbejdskraft og uddannelse, ligesom udviklingen kan understøtte øget bosætning, fastholdelse og lokal udvikling. Derudover sikrer strategien en bedre udnyttelse af energi- og vandressourcer, og har betydelige miljøeffekter, ikke mindst på vandmiljøet, men også i forhold til landbrugets udledninger.

Risici og forudsætninger

Realiseringen af strategien afhænger blandt andet af nationale rammevilkår, myndighedsprocesser, investeringer fra private aktører samt adgang til finansiering og fondsmidler. Derudover er koordinering mellem projekter og aktører en væsentlig forudsætning for fremdrift. Disse områder er der allerede etableret arbejdsplaner og tværgående koordinering for med god succes, og flere indsatser har ledt til forbedrede rammevilkår samt hurtighed i godkendelsesprocesser. Kommunens investeringsfremmeindsats er ligeledes betydelig med gode dialoger med både investorer og fonde.

For at fortsætte dette spor, lægger strategien op lægger til en trinvis tværgående udvikling og et fortsat samarbejde med relevante aktører og lokal forsyning for kontinuerligt at foregribe og reducere risici og barrierer.

Sammenhæng til øvrige politikker og strategier

Strategien er udformet som et fælles kompas for den sektorkoblede erhvervsudvikling frem mod 2035 og til at fungere som hjørnesten for realiseringen af udviklingsstrategien Det Gode Liv. Strategien bidrager dermed direkte til arbejdet med ambitiøs grøn udvikling indenfor både erhvervssektorer og miljøeffekter og tilfører en dynamisk motor for udviklingen, der leverer på både Aabenraa Kommunes Klimaplan og Erhvervsstrategi, men også følgeeffekter til handleplanerne for bosætning, uddannelser, erhvervsturisme mm.

Sagen afgøres i

Byrådet.

Indstilling

Byråds- og Direktionssekretariatet indstiller, at Strategi for Power-to-X og følgeeffekter 2026-2035 godkendes.

Beslutning Økonomiudvalget den 21-04-2026

Anbefales godkendt.

Beslutning Byrådet den 29-04-2026

Godkendt.

Bilag

Aabenraa Kommunes strategi for Power-to-X

Punkt 97: Godkendelse af kommunegaranti, lånoptagelse og huslejestigning for Kolstrup Boligforenings Afdeling 1, Løgumklostervej i Aabenraa by

26/2481

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til en godkendelse af huslejestigning, lånoptagelse samt kommunal garantistillelse for Kolstrup Boligforenings Afdeling 1 på Løgumklostervej i Aabenraa by.

Salus Boligadministrationsselskab har på vegne af Kolstrup Boligforenings Afdeling 1 sendt ansøgning om godkendelse af huslejestigning, låneoptag samt kommunal garantistillelse i forbindelse med et projekt om kloakseparering i afdelingen. Der søges om godkendelse af lånoptagelse på 3,837 mio. kr. Budgetoverslaget for renoveringsprojektet er på 4,037 mio. kr.

Projektet blev godkendt af boligorganisationens hovedbestyrelse i januar 2026. Da projektet udføres på baggrund af et påbud om netop kloakseparering fra Aabenraa Kommune, er der ikke krav om godkendelse på et afdelingsmøde.

Gennemførelsen af projektet medfører en markant huslejestigning på 35,47 %. Dette svarer til en månedlig stigning i intervallet 1.419 kr. til 2.128 kr. Den betydelige stigning skyldes primært, at afdelingen er meget lille og kun består af otte boliger, som - i kraft af almenboligområdets lovbestemte balanceløseprincip - skal bære udgifterne til projektet. Huslejestigningen modsvarer de faktiske udgifter til forrentning og afdrag på det optagne lån.

Oversigt over huslejestigninger i afdelingen angivet i kr.

Husleje pr. måned før projektet	Stigning	Husleje pr. måned efter projektet
4.000 kr.	1.419 kr.	5.418 kr.
4.500 kr.	1.596 kr.	6.096 kr.
5.000 kr.	1.774 kr.	6.774 kr.
5.500 kr.	1.951 kr.	7.451 kr.
6.000 kr.	2.128 kr.	8.126 kr.

Lovgrundlag

Almenboligloven §29 – udstedelse af pantebreve.

Driftsbekendtgørelsen §79, stk. 4 – godkendelse af lejeforhøjelser.

Økonomi og afledt drift

For gennemførelse af projektet ansøges der om tilladelse til at optage et realkreditlån på 3,837 mio. kr. I forbindelse med optagelsen af lånet stilles der krav om 100 % kommunegaranti.

Ud over lånoptagelsen anvender boligafdelingen 0,200 mio. kr. via sin trækingsret i Landsbyggefonden til medfinansiering af projektet.

Finansiering af projektet er oplyst som følgende:

Trækingsret 0,200 mio. kr.

Realkreditlån (Hovedstol ca.) 3,837 mio. kr.

I alt 4,037 mio. kr.

Ifølge lånebekendtgørelsen henregnes garantier for almene boliger ikke til kommunernes låntagning, og der kan ikke opkræves provision for garantier til almene boliger.

Aabenraa Kommune har ikke garantier i den pågældende afdeling. Afdelingen har aktuelt langfristet gæld på 0,412 mio. kr.

Sagen afgøres i

Byrådet.

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at huslejestigninger på 35,47 % godkendes,

at lånoptag på 3,837 mio. kr. godkendes, og

at der stilles kommunegaranti på 100 % af lånoptagelsen.

Beslutning Plan- og Boligudvalget den 13-04-2026

Anbefales godkendt.

Beslutning Økonomiudvalget den 21-04-2026

Anbefales godkendt.

Beslutning Byrådet den 29-04-2026

Godkendt.

Bilag

Ansøgning kommunal godkendelse.pdf

Oversigt over huslejestigninger KB 1.pdf

Indstilling_til_hovedbestyrelsen.pdf

KB Afd 1 - Brev fra Arwos kloakseparering.pdf

2025-10-30_Notat_Tilstand af kloak Kolstrup Boligforening afd.1 (1).pdf

Punkt 98: Godkendelse af Skema B for renoveringsprojekt i Aabenraa - Kolstrup Boligforening afdeling 6

24/29315

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til en godkendelse af Skema B i forbindelse med renoveringsprojekt i Kolstrup Boligforening afdeling 6.

Afdelingen består af 166 boliger fordelt på seks bygninger beliggende på Jernbanegade 19-25, 27-37 og 39-43 samt Borgmester Finks Gade 9-15 og 10-18.

Ansøgning om godkendelse er indsendt af Salus Boligadministration, der er administrator for Kolstrup Boligforening. Renoveringsprojektet gennemføres med støtte fra Landsbyggefonden. Salus Boligadministration har været i dialog med fonden omkring plan for renovering og opdatering af afdelingens boliger.

Renoveringsprojektet

Projektet forventes at bidrage væsentligt til at forbedre den byggetekniske stand af afdelingens bygningsmasse og skabe mere trygge gårdrum. Projektet omfatter renovering af de seks bygninger såvel som de enkelte boliger, herunder blandt andet:

- Etablering af nyt teknik rum i hver blok med ny varmforsyning og brugsvandsproduktion.
- Nye brugsvandsrør frem til køkken og bad samt udskiftning af radiatorventiler og forbrugsmålere.
- Kloakseparering med strømpeforing og nye regnvandsledninger.
- Udskiftning af faldstammer.
- Etablering af udsugning i badeværelser og køkkener.
- Efterisolering af gavle med nye vinduer, døre og klimaskærm samt sanering af skimmelramte boliger.
- Renovering af badeværelser og altaner.
- Omdannelse af gårdrummet for bedre trafikikkerhed.

Byrådet godkendte den 27. november 2024 Skema A med en samlet anskaffelsessum på 147,776 mio. kr. fordelt med 72,376 mio. kr. på den støttede del og 75,400 mio. kr. på den ustøttede del.

I det tilsendte materiale for Skema B er den samlede anskaffelsessum på 150,250 mio. kr., fordelt med 73,677 mio. kr. på den støttede del og 76,843 mio. kr. på den ustøttede del. Boligforeningen oplyser, at stigningen skyldes stigende priser på håndværksudgifter.

Lovgrundlag

Almenboliglovens §91 beskriver de rammer, hvorunder Landsbyggefonden kan give tilsagn om støtte til renoveringer.

Økonomi og afledt drift

Den støttede del af projektet er den del, som Landsbyggefonden yder støtte til finansieringen af. Den ustøttede del af projektet er arbejde, der finansieres uden støtte fra Landsbyggefonden. Finansieringen sker ved, at der optages realkreditlån med kommunegaranti.

Oversigt over udvikling i projektøkonomien for den støttede del:

Omkostninger i mio. kr.	Skema A	Skema B
Håndværksudgifter	58,057	61,632
Omkostninger (F.eks. rådgivning, byggeadministration, genhusning)	14,319	12,045
SUM	72,376	73,677

Ændringer mellem Skema A og Skema B tilskrives indeksering.

Oversigt over udvikling i projektøkonomien for den ustøttede del:

Omkostninger i mio. kr.	Skema A	Skema B
Håndværksudgifter	64,444	68,214
Omkostninger (F.eks. rådgivning, byggeadministration, genhusning)	10,956	8,629
SUM	75,400	76,843

Ændringer mellem Skema A og Skema B tilskrives indeksering.

Aabenraa Kommune har ikke garantier i den pågældende afdeling.

Ifølge lånebekendtgørelsen henregnes garantier for almene boliger ikke i kommunens låntagning, og der kan ikke opkræves provision for garantier til almene boliger.

Sagen afgøres i

Byrådet.

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at Skema B for den støttede del godkendes,

at låneoptag på 150,520 mio. kr. godkendes,

at der stilles kommunegaranti for anskaffelsessummen på 73,677 mio. kr. for Skema B med regaranti på 50 % fra Landsbyggefonden, og

at der stilles kommunegaranti for anskaffelsessummen på 76,843 mio. kr. for den ustøttede del.

Beslutning Plan- og Boligudvalget den 13-04-2026

Anbefales godkendt.

Beslutning Økonomiudvalget den 21-04-2026

Anbefales godkendt.

Beslutning Byrådet den 29-04-2026

Godkendt.

Bilag

Fra Salus Boligadministration: Skema B indstilling Kolstrup Boligforening 6.pdf

BossInf ustøttet, skema B.pdf

BossInf støttet, Skema B.pdf

Punkt 99: Godkendelse af frigivelse af midler til biodiversitetsprojekter i budget 2026

25/14527

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at der træffes beslutning om, at det afsatte rådighedsbeløb på 1,0 mio. kr. i 2026 under Teknik- og Landdistriktsudvalget til biodiversitetsprojekter frigives som pulje til gennemførelse af konkrete projekter.

Anvendelse af midler

Beløbet påtænkes anvendt til indsatser som for eksempel:

- biodiversitetsfremmende indsatser i medfør af biodiversitetsstrategien, f.eks. på kommunens § 3-beskyttede arealer og landbrugsarealer, som er under konvertering til naturarealer,
- formidlingsindsats med udgangspunkt i kommunens biodiversitetsstrategi rettet mod borgere, virksomheder og kommunale medarbejdere,
- mindre arealopkøb med henblik på sammenbinding af eksisterende naturarealer og på at skabe sammenhængende økologiske forbindelseslinjer, jf. kommuneplanens Grønt Danmarkskort,
- kortlægning af forekomst af beskyttede dyrearter, f.eks. padde og flagermus, på konkrete lokaliteter, med henblik på indsatser for eller beskyttelse af disse arter,
- særlige indsatser for beskyttede plante- eller dyrearter på konkrete lokaliteter,
- finansiering af kommunens bidrag til projekter med eksternt bidrag, f.eks. EU LIFE-projekter, og
- dækning af udgifter, som ikke kan finansieres via tilskudsordninger i forbindelse med gennemførelse af omlægningsprojekter under Den Grønne Trepert.

Projektet er en videreførelse af biodiversitetsprojektet, der blev igangsat i 2025, hvor der blev frigivet 1,0 mio. kr. hertil.

Økonomi og afledt drift

På investeringsoversigten for 2026 er der afsat 1,0 mio. kr. til biodiversitetsprojekter. Projekterne forventes ikke at medføre væsentlige afledte driftsudgifter. Afledte driftsudgifter vil derfor blive dækket af driftsmidler under politikområdet Natur og Miljø. Skulle det vise sig, at et projekt medfører væsentlige afledte driftsudgifter, vil dette blive håndteret ved at søge finansiering fra puljen til afledt drift under Teknik- og Landdistriktsudvalget.

Sagen afgøres i

Byrådet.

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at der gives et tillæg til anlægsbevilling på 1,0 mio. kr. til biodiversitetsprojekter, således at den samlede bevilling udgør 2,0 mio. kr.,

at projektet finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på 1,0 mio. kr. på investeringsoversigten 2026, som frigives, og

at Teknik- og Landdistriktsudvalget bemyndiges til at udmønte og prioritere projekterne inden for den samlede anlægsramme på 1,0 mio. kr.

Beslutning Teknik- og Landdistriktsudvalget den 14-04-2026

Anbefales godkendt.

Beslutning Økonomiudvalget den 21-04-2026

Anbefales godkendt.

Beslutning Byrådet den 29-04-2026

Godkendt.

Hans-Christian Gjerlevsen (O) deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 100: Godkendelse af at en del af Hjelmrode optages som offentlig vej

24/7480

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til en godkendelse af, at en del af Hjelmrode formelt optages som offentlig vej.

Sagen er tidligere behandlet af Byrådet den 24.2.2024. Her blev Plan, Teknik & Miljø bemyndiget til at gå i dialog med Aabenraa Andelsboligforening omkring overtagelse af vejarealet og optagelse af en del af vejen på Hjelmrode som offentlig vej. Formålet var at styrke adgangsforholdene til Kongehøjens Børnehus ved at etablere en adgang til Fladholm.

Forvaltningen har indgået en aftale med Aabenraa Andelsboligforening om overtagelse af en del af den private vej og anlæg af en adgangsvej til Kongehøjens Børnehus. Vejen er ved at blive anlagt og udbygget med belysning og afvanding.

Forvaltningen anbefaler, at vejen nu formelt optages som offentlig vej, så ansvaret for drift og vedligehold af vejen kan overgå til vejmyndigheden, som det er aftalt med grundejeren. Ved optagelsen vil arealet matrikulært blive overført til kommunen som vejmatrikel. Det er Byrådet, der beslutter, om en vej kan optages som offentlig vej.

Strækningen er vedhæftet dagsordenen som bilag 1.

Lovgrundlag

Vejlovens § 15 bestemmer, at det er kommunalbestyrelsen, som bestemmer, hvilke veje der skal anlægges, og hvilke private veje der skal optages som offentlige. Beslutninger herom skal træffes på baggrund af en samlet trafikal vurdering og må ikke kun være begrundet i økonomiske forhold.

Sagen afgøres i

Byrådet.

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at en del af Hjelmrode optages som offentlig vej, og

at det offentlige vejareal matrikulært overføres til kommunen.

Beslutning Teknik- og Landdistriktsudvalget den 14-04-2026

Anbefales godkendt.

Beslutning Økonomiudvalget den 21-04-2026

Anbefales godkendt.

Beslutning Byrådet den 29-04-2026

Godkendt.

Bilag

Hjelmrode - optagelse til offentlig vej

Punkt 101: Godkendelse af fredningsforslag for areal ved Kollund Østerskov

25/19921

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til en beslutning om, hvorvidt Plan, Teknik & Miljø skal gå videre med udarbejdelse af et fredningsforslag med henblik på senere beslutning, om hvorvidt kommunen skal rejse et fredningsforslag.

Baggrund

En lokal borgergruppe har anmodet kommunen om at rejse en fredningssag på matrikel 964, Kollund, Bov ved Kollund Østerskov i Kruså. Arealet ses i bilag 1.

Der har tidligere været rejst et fredningsforslag på samme matrikel tilbage i 1995. Fredningsforslaget blev dengang rejst af Danmarks Naturfredningsforening, men da det daværende Sønderjyllands Amt og Bov Kommune fandt, at arealet var tilstrækkeligt beskyttet af regionplanens udpegninger, besluttede fredningsnævnet dengang ikke at gennemføre fredningsforslaget.

Siden da har der fra lodsejer været ønske om byudviklingsmuligheder for området, blandt andet i forbindelse med kommuneplanrevision. Arealet indgår ikke i kommuneplanen som byudviklingsområde. Ejer af arealet har desuden plantet juletræer på en del af arealet, hvilket ifølge borgergruppen har ændret landskabsoplevelsen og udsigterne. I Kommuneplan 2025 er ”skovrejsning uønsket” på hele matriklen, hvilket dog ikke hindrer plantning af læhegn eller juletræer. Den nordøstlige halvdel af matriklen er udpeget som bevaringsværdigt landskab.

Borgergruppen vurderer, at området har behov for en mere varig beskyttelse, end planudpegninger alene kan give, og anmoder kommunen om at rejse en fredningssag. Anmodningen fremgår af bilag 2.

Hvad er en fredning

En fredning er et juridisk virkemiddel til at beskytte et geografisk område med det formål at bevare landskab, dyr og planter og deres levesteder, kulturhistorie, naturhistorie og undervisningsmæssige værdier i landskabet.

Fredninger fastsætter ofte bestemmelser om udnyttelse af det pågældende område samt forbedring eller genopretning af naturen. Gennem en fredning kan der lægges væsentlige begrænsninger på et områdes fremtidige anvendelsesmuligheder, da den indebærer hel eller delvis afståelse af bestemte rettigheder over de omfattede arealer og ejendomme. Derfor har fredninger en særlig myndighedsstruktur med en bestemt procedure, og der bliver udbetalt erstatning til ejeren for det tab, som en ny fredning medfører.

Fredninger er varige og kan kun ændres eller ophæves gennem en ny fredningssag.

Proces for fredningsforslag

Rejsning og behandling af et fredningsforslag kan tage to-tre år og er en omfattende proces, der involverer flere myndigheder, organisationer og berørte lodsejere. Processen foregår efter reglerne i naturbeskyttelsesloven og behandles af fredningsnævnet. Sagen omfatter blandt andet udarbejdelse af et fredningsforslag, besigtigelse af området, høring af lodsejere og myndigheder samt mulighed for bemærkninger fra offentligheden, før fredningsnævnet træffer afgørelse om, hvorvidt fredningen skal gennemføres og med hvilke bestemmelser.

En fredning kan kun rejses af Miljøministeriet, Danmarks Naturfredningsforening og/eller kommunalbestyrelsen. Fredningsforslag er desuden omfattet af reglerne om miljøvurdering. Det betyder, at der som led i processen skal foretages en vurdering af, om fredningsforslaget kan få væsentlig indvirkning på miljøet.

Det er fredningsnævnet, der træffer den endelige afgørelse om, hvorvidt et område skal fredes, og hvilke bestemmelser fredningen skal indeholde.

I bilag 3 ses en oversigt over processen for et fredningsforslag samt miljøvurdering heraf.

Muligt indhold i en eventuel fredning

Hvis der rejses en fredningssag for området, vil fredningsbestemmelserne skulle fastlægges nærmere. En fredning kunne eksempelvis have til formål at:

- sikre landskabelige værdier og udsigter i området
- bevare området fri for byudvikling og større tekniske anlæg
- regulere beplantning og terrænændringer, så landskabsoplevelsen bevares

Konsekvenser ved en fredning

En fredning vil få følgende konsekvenser for kommunen:

- Beskyttelse – en fredning sikrer varig bevaring af de værdier, der ønskes beskyttet, især landskabet.
- Planlægning og udviklingsmuligheder – en fredning vil fastlægge bindende anvendelses- og udnyttelsesrestriktioner for arealet, hvilket kan begrænse kommunens muligheder for fremtidig planlægning, herunder byudvikling eller anden arealanvendelse.
- Erstatning – hvis fredningen medfører økonomisk tab for lodsejere, kan der opstå krav om erstatning. Erstatningens størrelse fastsættes af taksationsmyndigheden.
- Medarbejderressourcer – at rejse og gennemføre en fredningssag kræver mange medarbejderressourcer både under selve processen fra rejsning af fredningssag til endelig vedtagelse, men også efterfølgende, hvor der i de fleste tilfælde skal udarbejdes og udmøntes en plejeplan. En fredning kan også medføre en løbende pleje.

For borgerne med areal indenfor fredningen vil fredningen medføre begrænsninger i udnyttelsesmulighederne på arealet mod erstatning.

Løsningsforslag

På baggrund af ovenstående kan der peges på følgende muligheder:

1. At arbejde videre med et fredningsforslag - henset ønsket om at sikre en varig beskyttelse af landskabelige og rekreative værdier, som ikke kan opnås med samme styrke gennem planlægning alene, samt at imødekomme borgergruppens henvendelse.
2. Ikke at arbejde videre med et fredningsforslag - henset at dele af området allerede er omfattet af planmæssige udpegninger, samt at en fredning vil medføre økonomiske og administrative konsekvenser for kommunen og begrænse fremtidige udviklingsmuligheder.

Forvaltningen anbefaler at gå med løsningsforslag 2 og ikke rejse et fredningsforslag.

Såfremt det besluttes at gå videre med udarbejdelse af et fredningsforslag, vil et forslag til fredning blive fremlagt til en senere endelig beslutning om, hvorvidt der ønskes rejst en fredningssag.

Høring/udtalelse

Lodsejer er orienteret om henvendelsen og er meget stærk modstander af en fredning.

Sagen afgøres i

Byrådet.

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,
at der ikke igangsættes udarbejdelse af et fredningsforslag.

Beslutning Teknik- og Landdistriktsudvalget den 14-04-2026

Anbefales godkendt.

Beslutning Økonomiudvalget den 21-04-2026

Anbefales godkendt, idet 5 stemte for (A, I, S, O og V).

4 stemte imod (B, C, F og Æ) med begrundelsen, at man ønsker løsningsforslag 1.

Beslutning Byrådet den 29-04-2026

Godkendt, idet 20 stemte for (A, I, O, S og V).

11 stemte imod (B, C, F og Æ) med begrundelsen, at man ønsker løsningsforslag 1.

Bilag

Bilag 1 - Oversigtskort matr. 964 Kollund, Bov

Bilag 2 - Anmodning om fredning af matrikel 964 til Aabenraa Kommune 7 august 2025.pdf

Bilag 3 - Proces for fredningsforslag og miljøvurdering

Punkt 102: Lukket: LUKKET - Godkendelse af delingsaftale vedr. overdragelse af sundhedsopgaver til Region Syddanmark

26/2519

Godkendt.

Punkt 103: Lukket: LUKKET - Ny brandstation i Tinglev

26/10029

Godkendt.

Punkt 104: Lukket: LUKKET - Formanden orienterer

26/987

-

Punkt 105: Underskriftsside

26/987

Sagsfremstilling

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive ved at trykke på "Godkend".

Beslutning Byrådet den 29-04-2026

Protokollen godkendt.